

Het is hoog tijd voor vernieuwing van ons zorgstelsel, want dat kraakt in zijn voegen, schrijven Eline van den Broek-Altenburg en Evelien Peeters.

FOTO ANP

OPINIE Van den Broek-Altenburg en Peeters

Onze zorg is niet klaar voor nieuwe vuurproef

Over de capaciteit van ons zorgstelsel leven veel vragen. Is het wel berekend op zijn taak? Zijn er extra bedden nodig op onze ic's? Wordt er genoeg gedaan aan ziektepreventie en leefstijlbeïnvloeding om een notoire virusverleider als obesitas terug te dringen? Worden onze zorgmedewerkers nu eindelijk eens beter betaald of steeds opnieuw afgescheept met een applausje?

Welke politieke keuzes ook worden gemaakt, feit is dat ons zorgstelsel kraakt in zijn voegen. Het hoge ziekteverzuim spreekt boekdelen. In het eerste kwartaal van 2021 bereikten de verzuimcijfers een historisch hoog niveau van 6,8 procent (bron: CBS).

Macht

Het is hoog tijd voor vernieuwing. De macht ligt te veel bij private ondernemingen die geld willen verdienen. We moeten toe naar een zorgstelsel waarbij de mens voor de financiën komt. De financiële prikkel ligt nu bij het toedienen van medicijnen en wachten op (en behandelen van) ziektes. Zorgorganisaties en -medewerkers zouden juist beloofd moeten worden voor gezondheid.

Nieuwe huidige bezuinigingen zijn een groot gevaar. Het nieuwe hoofdlijnenakkoord zegt dat de komende jaren de zorgvraag 4% zal

We zijn nog niet van het coronavirus af. Dit najaar staan onze zorgmedewerkers voor een nieuwe uitdaging, want virussen hebben nu eenmaal hun eigen piekmoment. Daar moeten we op voorsorteren, betogen wetenschapper Eline van den Broek-Altenburg en internist Evelien Peeters.

Evelien Peeters (l.) en Eline van den Broek-Altenburg

toenemen. Maar het zorgaanbod mag niet uitbreiden. Dat is onlogisch nu de samenleving vergrijsd. We krijgen steeds meer patiënten. Daarom is bezuinigen op capaciteit een slecht idee. De structurele bezuinigingen hebben de afgelopen twintig jaar tot grote schommelingen in het aantal ziekenhuisbedden geleid. Er werd opgeschaald en weer afgeschaald. Toen kwam corona en hadden we een capaciteitsprobleem. Onze overheid heeft niets

gedaan om snel op te schalen en heeft ook niet uitgelegd waarom. Ook nu er minder mensen in het ziekenhuis liggen, en de directe crisis voorbij is, wordt niet nagedacht over structurele oplossingen.

Het opschalen van bedden kost geld maar levert ook geld op, omdat het effect van de investeringen goed te voorspellen is. Het ziekenhuis van Vermont ontwikkelde een simulatiemodel waarmee exact voorspeld kan worden waar bed-

den het meeste rendement opleveren en het best kunnen worden ingezet. Dat doen we in Nederland veel te weinig. We gebruiken hier ook nauwelijks logistische simulaties.

Opschalen

Overigens moet bij meer bedden ook het personeel worden opgeschaald. Als je zorgpersoneel beter betaalt, zijn meer mensen geïnteresseerd in omscholing. Dat kun je snel uitrollen. Personeel kan ook slimmer worden ingezet. Standaard coronazorg is helemaal niet zo ingewikkeld als vaak wordt gesuggereerd. In de praktijk staan er vaak vier hoogopgeleide ic-verpleegkundigen aan het bed. Dat hoeft niet. Iedereen kan wassen, iedereen kan tillen, iedereen kan eten brengen. Daar hoeven geen hoogopgeleide ic-medewerkers aan te worden opgeofferd.

Al met al zijn er mogelijkheden genoeg voor ons kabinet om vandaag nog te beginnen met opschalen. Met het oog op het najaar zou dat geen slecht idee zijn. Laten we er samen op aandringen dat dit gebeurt.

Eline Van den Broek-Altenburg, gezondheidswetenschapper en professor Radiologie aan de Universiteit van Vermont (VS)

Evelien Peeters, internist en lid van het Artsen Covid Collectief